ROZSUDEK SOUDU (prvního senátu)

22. června 2005 *

Ve věci T-102/03,

Centro informativo per la collaborazione tra le imprese e la promozione degli investimenti in Sicilia SpA (CIS), se sídlem v Catania (Itálie), zastoupené A. Scuderim a G. Mottou, advokáty,

žalobkyně,

proti

Komisi Evropských společenství, zastoupené E. de Marchem a L. Flynnem, jako zmocněnci, ve spolupráci s A. Dal Ferrem, advokátem, s adresou pro účely doručování v Lucemburku,

žalované,

* Jednací jazyk: italština.

jejímž předmětem je návrh na zrušení rozhodnutí Komise K(2002) 4155 ze dne 15. listopadu 2002 ohledně zrušení pomoci Evropského fondu pro regionální rozvoj (EFRR), poskytnuté rozhodnutím Komise K (93) 256/4 ze dne 16. února 1993 ve formě globální dotace na činnost informačního střediska pro spolupráci mezi podniky a podporu investic, a navrácení zálohy vyplacené Komisí z titulu této pomoci,

SOUD PRVNÍHO STUPNĚ EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ (první senát),

ve složení J. D. Cooke, předseda, R. García-Valdecasas a I. Labucka, soudci,

vedoucí soudní kanceláře: J. Palacio González, vrchní rada,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 1. února 2005,

vydává tento

Rozsudek

Právní rámec

1 Článek 158 ES stanoví, že Společenství rozvíjí a sleduje činnosti vedoucí k posilování své hospodářské a sociální soudržnosti. Usiluje zejména o snižování rozdílů mezi

úrovní rozvoje různých regionů a zaostalosti nejvíce znevýhodněných regionů s cílem podpory celkového harmonického rozvoje Společenství. V souladu s článkem 159 ES Společenství také podporuje dosažení těchto cílů prostřednictvím strukturálních fondů, zejména Evropského fondu pro regionální rozvoj (EFRR).

2 Za účelem dosažení těchto cílů a úpravy úkolů fondů Rada přijala nařízení (EHS) č. 2052/88 ze dne 24. června 1988 o úkolech strukturálních fondů a jejich účinnosti a o koordinaci mezi jejich činnostmi navzájem a mezi těmito činnostmi a operacemi Evropské investiční banky a jinými stávajícími finančními nástroji (Úř. věst. L 185, s. 9), změněné zejména nařízením Rady (EHS) č. 2081/93 ze dne 20. července 1993 (Úř. věst. L 193, s. 5).

3 Dne 19. prosince 1988 Rada přijala nařízení (EHS) č. 4253/88, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení (EHS) č. 2052/88, pokud jde o koordinaci mezi činnostmi jednotlivých strukturálních fondů navzájem a mezi těmito činnostmi a operacemi Evropské investiční banky a jinými stávajícími finančními nástroji (Úř. věst. L 374, s. 1). Toto nařízení vstoupilo v platnost dne 1. ledna 1989 a předtím, než bylo ke dni 31. prosince 1999 zrušeno nařízením Rady (ES) č. 1260/1999 ze dne 21. června 1999 o obecných ustanoveních o strukturálních fondech (Úř. věst. L 161, s. 1; Zvl. vyd. 14/01, s. 31), bylo několikrát změněno.

4 Podle přechodných ustanovení stanovených v čl. 52 odst. 1 nařízení č. 1260/1999 článek 24 nařízení č. 4253/88, nazvaný „Snížení, pozastavení a zrušení pomoci", ve znění nařízení Rady (EHS) č. 2082/1993 ze dne 20. července 1993 (Úř. věst. L 193,

s. 20), použitelný dne 15. listopadu 2002, tedy k datu, kdy se Komise rozhodla zrušit zde dotčenou pomoc (dále jen „článek 24 nařízení č. 4253/88“) stanoví:

„1. Jestliže se zdá, že realizace akce nebo opatření neodůvodňuje ani části, ani celou poskytnutou finanční pomoc, Komise provede vhodný přezkum takového případu v rámci partnerství zejména tím, že požádá členský stát nebo orgány jím určené pro realizaci akce, aby předložily své připomínky ve stanovení lhůtě.

2. Po tomto přezkumu může Komise snížit nebo pozastavit pomoc pro příslušnou akci nebo opatření, jestliže přezkum potvrdil nesrovnalosti nebo významnou změnu ovlivňující povahu nebo podmínky realizace akce nebo opatření, pro kterou nebyl žádán souhlas Komise.

3. Jakákoli částka zakládající bezdůvodné obohacení musí být vrácena Komisi. Z nevrácených částek jsou účtovány úroky z prodlení v souladu s ustanoveními finančního nařízení a podmínkami, které budou stanoveny Komisí podle postupů uvedených v hlavě VIII tohoto nařízení.“ *(neoficiální překlad)*

Skutkový stav a řízení

Rozhodnutí o povolení pomoci

5 Rozhodnutím K(93) 256/4 ze dne 16. února 1993 Komise schválila poskytnutí pomoci Evropského fondu pro regionální rozvoj (EFRR) Italské republice ve formě globální dotace na činnost informačního střediska pro spolupráci mezi podniky

a podporu investic, v rámci Společenství na podporu strukturálních zásahů Společenství – cíl č. 1 – pro Regione Siciliana (dále jen „povolující rozhodnutí").

6 Článek 1 druhý pododstavec povolujícího rozhodnutí upřesňoval, že pomoc EFRR ve výši 6 760 000 ECU byla poskytnuta Informačnímu středisku pro spolupráci mezi podniky a podporu investic, odpovědnému zprostředkovatelskému útvaru. Na základě tohoto ustanovení měly být podmínky použití této dotace stanoveny v dohodě mezi Komisí a zprostředkovatelskými útvary, za souhlasu dotčeného členského státu.

7 Podle článku 2 a finanční tabulky tvořící přílohu povolujícího rozhodnutí představovala tato pomoc EFRR přibližně 60 % celkových nákladů předpokládaných pro dotčený projekt a měla být doplněna příspěvkem Regione Siciliana ve výši 3 758 000 ECU a příspěvkem soukromého sektoru ve výši 540 000 ECU.

8 Článek 3 první pododstavec povolujícího rozhodnutí stanovil nejzazší datum pro učinění všech právně závazných závazků umožňujících vynaložit výdaje na 31. prosinec 1993 a nejzazší datum pro vynaložení těchto výdajů na 31. prosinec 1995:

„Pomoc Společenství může být přidělena na výdaje na transakce stanovené globální dotací, ke kterým dojde v členském státě do 31. prosince 1993, na ujednání právně závazných závazků a na převzetí odpovídajících finančních závazků. Nejzazší datum pro vynaložení těchto výdajů je stanoveno na 31. prosinec 1995."

9 Článek 3 druhý pododstavec povolujícího rozhodnutí však Komisi umožňoval, aby tyto lhůty prodloužila:

„Komise však může tyto lhůty prodloužit na základě žádosti předložené členským státem v posledně stanovené lhůtě, jestliže to předložené informace odůvodňují. Při neprodloužení lhůt ze strany Komise se na výdaje vynaložené po nejzazším datu pro jejich vynaložení nemůže pomoc Společenství vztahovat."

10 Dne 22. března 1993 vyplatila Komise z titulu pomoci EFRR italskému ministerstvu financí zálohu ve výši 3 380 000 ECU. Tato záloha nebyla vyplacena Centro informativo per la collaborazione tra le imprese e la promozione degli investimenti in Sicilia SpA (dále jen „CIS"), zprostředkovatelskému útvaru odpovědnému za tuto pomoc a žalobkyni v projednávané věci.

Dohoda mezi CIS a Komisí

11 V souladu s čl. 1 druhým pododstavcem povolujícího rozhodnutí podepsaly dne 2. září 1993 CIS a Komise dohodu za účelem určení podmínek použití globální dotace poskytnuté povolujícím rozhodnutím (dále jen „dohoda mezi CIS a Komisí").

12 Podle čl. 1 druhého pododstavce dohody mezi CIS a Komisí „je cílem [zásahu Společenství] vytvořit středisko, které bude poskytovat podnikům, zvláště malým a středním podnikům [...] jak informační služby s přidanou hodnotou, tak služby směřující k rozvoji podnikatelských iniciativ s milánskými podniky nebo s takovými podniky, které jsou s nimi propojeny".

13 Článek 5 této dohody popisuje sedm opatření, která by měla být učiněna CIS v rámci zásahu Společenství, a sice:

— Opatření č. 1: strukturace informačního střediska;

— Opatření č. 2: vytvoření informačního systému o sicilských podnicích;

— Opatření č. 3: nabídka pokročilé informační služby podnikům;

— Opatření č. 4: vytvoření balíčků investic a spolupráce;

— Opatření č. 5: využití vnějších úřadů;

— Opatření č. 6: podpora spolupráce;

— Opatření č. 7: marketing a komunikace.

Opatření č. 1 se konkrétně týkalo „vytvoření a strukturace informačního střediska pro samotný přístup k sítím vnitrostátních a mezinárodních služeb s cílem podpořit integraci sicilských podniků na trhu".

14 Článek 14 dohody mezi CIS a Komisí uvádí následující:

„Komise za souhlasu členského státu může – v případě, že se zprostředkovatelský útvar dopustí hrubého neplnění povinností – kdykoliv zrušit závazky přijaté z titulu této dohody a přiznat zprostředkovatelskému útvaru splatné částky za přijaté závazky a činnosti uskutečněné za účelem provedení globální dotace až do data sdělení výpovědi."

Vyjednávání o dohodě mezi CIS a Regione Siciliana

15 Dopisem ze dne 12. listopadu 1993 zaslaným Komisi, italským orgánům a Regione Siciliana, požádala CIS Komisi o prodloužení lhůt stanovených v článku 3 povolujícího rozhodnutí o jeden rok (tedy 31. prosince 1993 pro přijetí veškerých právně závazných finančních závazků a 31. prosince 1995 pro vynaložení výdajů).

16 Tento dopis vysvětloval, že prodlení mezi podpisem dohody mezi CIS a Regione Siciliana, která měla CIS umožnit obdržení příspěvku od Regione Siciliana, bylo způsobeno pozdním sdělením posudku Consiglio di giustizia amministrativa (Rada pro správní soudnictví) a následkem toho bylo zpožděno vystavení bankovních záruk, nezbytných pro vstup dohody mezi CIS a Komisí v platnost.

17 Komise souhlasila s prodloužením lhůty, poskytnuté pro přijetí finančních závazků, do 31. prosince 1994.

18 Dne 13. prosince 1994 CIS a Regione Siciliana podepsaly dohodu za účelem definování podmínek použití pomoci, kterou poskytl Regione Siciliana, doplňuje tak pomoc EFRR (dále jen „dohoda mezi CIS a Regione Siciliana").

19 Článek 15 dohody mezi CIS a Regione Siciliana nicméně stanovil, že tato dohoda vyžaduje pro svůj vstup v platnost ještě nařízení prezidenta regionu a zásah Účetního dvora. Tyto formality byly splněny dne 29. března 1995 a dohoda vstoupila k tomuto datu v platnost.

20 Článek 11 dohody mezi CIS a Regione Siciliana uvádí, že Regione Siciliana může kdykoliv zrušit závazky přijaté z titulu dohody, jestliže se zprostředkovatelský útvar dopustí velmi hrubého neplnění povinností, „a přiznat zprostředkovatelskému útvaru splatné částky za přijaté závazky a činnosti uskutečněné za účelem provedení globální dotace až do data sdělení výpovědi".

21 V roce 1994 provedlo CIS vlastními zálohami na svůj základní kapitál první opatření, které mělo být uskutečněno v rámci zásahu Společenství, a sice „vytvoření a strukturace střediska služeb pro samotný přístup k sítím vnitrostátních a mezinárodních služeb s cílem podpořit integraci sicilských podniků na trhu". Tyto činnosti spočívaly v zapojení zvláštních lidských a finančních zdrojů za účelem zajištění konkrétní pomoci regionálním útvarům a útvarům Společenství a zavedení kontaktů mezi podniky a sdruženími. Podle CIS musely být tyto činnosti uskutečněny, neboť v opačném případě by nemohlo být dohnáno způsobené prodlení. CIS o těchto úkonech podala zprávu Komisi prostřednictvím italských státních a regionálních orgánů.

22 Dne 15. prosince 1994 se v Palermu za přítomnosti zástupců CIS a úředníka generálního ředitelství (GŘ) Komise pro regionální politiku konala schůzka výboru dohlížejícího na projekt. Během této schůzky tento úředník uvedl, že jednání správní rady CIS ohledně prováděcích projektů a jejího závazku projekt uskutečnit může spadat pod koncept „závazků, které mají být převzaty do 31. prosince 1994" ve smyslu článku 3 povolujícího rozhodnutí.

Od druhé žádosti o prodloužení lhůt stanovených článkem 3 povolujícího rozhodnutí do napadeného rozhodnutí

23 Během prosince 1994 Regione Siciliana zaslal Komisi druhou žádost o prodloužení lhůt pro poskytnutí pomoci EFRR, která byla Komisí zamítnuta.

24 Dopisem ze dne 21. září 1995 Komise oznámila CIS své zamítnutí poskytnout prodloužení, které požadoval Regione Siciliana, a požádala jej o sdělení částky vynaložených výdajů za účelem stanovení podílu účasti EFRR:

„[...] Sdělujeme Vám, že vaší žádosti o prodloužení lhůt pro finanční závazky nemohlo být Komisí vyhověno z důvodu neexistence platných závazných rozhodnutí vůči podnikům, příjemcům pomoci, přesto, že rozhodnutí o prodloužení o jeden rok bylo přijato včas (lhůta uplynula dne 31. prosince 1994). Rovněž potřebujeme co nejrychleji znát částku vašich závazků za účelem určení částky našich závazků."

25 Dne 20. října 1995, po zamítnutí Komise prodloužit lhůty pro provedení globální dotace, CIS vzala na vědomí, že pro ni nebylo možné pokračovat v projektu, který tvořil její předmět činnosti, a rozhodla o předčasném zrušení společnosti, což mělo za následek její vstup do likvidace.

26 Za účelem získání náhrady nákladů spojených s prováděním projektu ve výši poměrné části přijaté Regione Siciliana předložila CIS orgánům tohoto regionu seznam výdajů vynaložených v tomto rámci o celkové výši 711 587 000 italských lir (ITL). CIS rovněž požádala Regione Siciliana o předání obdobné žádosti o náhradu částek uložených při italském ministerstvu financí z titulu pomoci EFRR.

27 Dopisem ze dne 9. března 2001 italské orgány předaly Komisi konečný stav výdajů vynaložených CIS v rámci pomoci, jakož i příslušnou dokumentaci identifikující částku 688 505 743 ITL jako výdaje prohlášené za přípustné regionálními orgány.

28 Dopisem ze dne 27. prosince 2001 se Komise rozhodla zahájit řízení stanovené článkem 24 nařízení č. 4253/88 a vyzvala italské orgány a příjemce pomoci k předložení jejich vyjádření. Tento dopis uváděl, že Komise zamýšlí zrušit pomoc EFRR a požadovat vrácení vyplacené zálohy z toho důvodu, že přezkum předaných dokumentů „prokázal, že uvedené výdaje se týkaly pouze zahájení činností [CIS]", zatímco informační, asistenční a podpůrná činnost nebyly mezi prohlášenými výdaji uvedeny, ačkoliv tyto činnosti měla CIS uskutečnit v souladu s dohodou mezi ní a Komisí, což Komisi podle ní umožnilo se domnívat, že „[CIS], která ukončila veškerou svoji činnost dne 6. prosince 1995, nebyla nikdy operativní".

29 Dopisem ze dne 11. března 2002 Regione Siciliana sdělil Komisi vyjádření likvidátora CIS k rozhodnutí zahájit řízení stanovené článkem 24 nařízení č. 4253/88. Tento dopis připomínal, že italské orgány informovaly Komisi, že výdaje prohlášené za přípustné na konci ověření provedeného Regione Siciliana byly ve výši 688 505 743 ITL, že tyto výdaje byly vynaloženy CIS v rámci činností inherentních pro uskutečnění opatření č. 1 „Strukturace informačního střediska" a že správní rada CIS přijala několik rozhodnutí týkajících se ostatních opatření, vůči nimž pomoc směřovala, jako opatření č. 3 „Nabídka pokročilé informační služby podnikům", u níž byly určeny databáze a nezbytné lidské zdroje, a opatření č. 5 „Využití vnějších úřadů", pro něž byly přijaty realizační studie. Tento dopis rovněž uváděl, že neuskutečnění projektu nevyplývalo z činnosti či nečinnosti CIS, ale z pozdního uzavření dohody mezi CIS a Regione Siciliana, a v důsledku toho ze zpožděného spolufinancování tímto regionem.

30 Rozhodnutím K(2002) 4155 ze dne 15. listopadu 2002, zaslaným Italské republice, Komise zrušila pomoc EFRR ve výši 6 760 000 ECU, poskytnutou povolujícím rozhodnutím, a požádala italské orgány o vrácení zálohy poskytnuté z titulu této pomoci (dále jen „napadené rozhodnutí").

Řízení a návrhy účastníků řízení

31 Návrhem došlým kanceláři Soudu dne 14. března 2003 podala žalobkyně tuto žalobu.

32 Na základě zprávy soudce zpravodaje se Soud rozhodl zahájit ústní část řízení a v rámci organizačních procesních opatření vyzval žalobkyni a Komisi, aby předložily několik dokumentů a písemně odpověděly na řadu otázek.

33 Dopisem žalobkyně ze dne 31. prosince 2004 a dopisem Komise ze dne 6. ledna 2005 účastníci řízení vyhověli organizačním procesním opatřením přijatým Soudem.

34 Řeči účastníků řízení a jejich odpovědi na otázky položené Soudem byly vyslechnuty při jednání konaném dne 1. února 2005. Při této příležitosti žalobkyně potvrdila, že nezpochybňuje napadené rozhodnutí v rozsahu, v němž se týká zrušení pomoci, ale pouze v rozsahu, v němž neposkytuje náhradu poměrné části připadající EFRR, co se týče výdajů, které vynaložila CIS v rámci pomoci, ve výši stanovené na 688 505 743 ITL.

35 Žalobkyně navrhuje, aby Soud:

— zrušil napadené rozhodnutí v rozsahu, v němž neposkytuje náhradu poměrné části EFRR, co se týče výdajů, které vynaložila CIS v rámci pomoci, ve výši stanovené na 688 505 743 ITL;

— uložil Komisi náhradu nákladů řízení.

36 Komise navrhuje, aby Soud:

— zamítl žalobu;

— uložil žalobkyni náhradu nákladů řízení.

Právní otázky

Argumenty účastníků řízení

37 Žalobkyně se v rámci své žaloby dovolává osmi žalobních důvodů: první žalobní důvod vychází z porušení článku 24 nařízení č. 4253/88; druhý žalobní důvod vychází ze zneužití pravomoci Komisí; třetí žalobní důvod vychází z porušení článku 14 dohody uzavřené mezi CIS a Komisí; čtvrtý žalobní důvod vychází z porušení „zásady vyšší moci"; pátý žalobní důvod vychází z porušení zásady proporcionality; šestý žalobní důvod vychází z porušení zásady právní jistoty; sedmý žalobní důvod vychází z porušení zásady ochrany legitimního očekávání a osmý žalobní důvod z překročení pravomoci.

38 Konkrétněji v rámci druhého žalobního důvodu žalobkyně mimochodem uvádí, že Komise nemohla nevědět, že svým zamítnutím prodloužit lhůty stanovené pro činnost nevyhnutelně způsobila přerušení činností, jež měly vést k úplnému provedení globální dotace.

39 V rámci třetího žalobního důvodu žalobkyně rovněž uplatňuje, že Komise porušila článek 14 dohody mezi CIS a Komisí, jelikož toto ustanovení umožňuje Komisi zrušit závazky přijaté z titulu dohody tehdy, když se zprostředkovatelský útvar dopustí hrubého neplnění povinností, a přiznat zprostředkovatelskému útvaru právo na náhradu výdajů vynaložených na přijaté závazky a činnosti uskutečněné za tímto účelem. V projednávaném případě tedy Komise měla *a fortiori* poskytnout náhradu výdajů, které vynaložila CIS v rámci provádění pomoci, protože nevynaložení výdajů nevyplývá z nečinnosti CIS, ale ze skutečností nezávislých na její vůli, a protože CIS učinila vše, co bylo v jejích silách, pro uskutečnění požadovaných činností.

40 Podle Komise není článek 14 dohody mezi CIS a Komisí v projednávaném případě použitelný, jelikož se týká případu jednostranného vypovězení dohody Komisí. Projednávaná věc se přitom týká zrušení pomoci Společenství Komisí z důvodu nesrovnalostí nebo významných změn podmínek uskutečnění projektu a článek 24 nařízení č. 4253/88 je jediným použitelným ustanovením.

41 Kromě toho v rámci pátého žalobního důvodu se žalobkyně dovolává existence porušení zásady proporcionality tím, že Komise zamítnutím žádosti o náhradu výdajů, které již CIS vynaložila, překročila meze toho, co bylo vhodné a nutné pro dosažení sledovaného cíle (rozsudek Soudního dvora ze dne 17. května 1984, Denkavit Nederland, 15/83, Recueil, s. 2171, bod 25, a rozsudek Soudu ze dne 12. října 1999, Conserve Italia v. Komise, T-216/96, Recueil, s. II-3139, bod 101). Komise tak měla vzít v úvahu okolnosti případu, aby zabránila přijetí rozhodnutí trestajícího CIS tím, že jí byla přičtena odpovědnost za prodlení, jež způsobil Regione Siciliana. V tomto ohledu žalobkyně zdůrazňuje, že z důvodu napadeného rozhodnutí ztratila právo na celou pomoc stanovenou povolujícím rozhodnutím, což nezpochybňuje. Za nepřiměřené však považuje zamítnutí Komise nahradit jí výši výdajů, které CIS vynaložila v rámci provádění projektu, tedy výdajů, jejichž skutečnost a opodstatněnost byla konstatována a potvrzena italskými orgány a jenž byly dokonce původně přijaty Komisí.

42 Podle Komise nezakládá zrušení celé pomoci porušení zásady proporcionality, jestliže existují okolnosti, které jej odůvodňují. V projednávaném případě se přitom Komise s ohledem na dokumenty předložené vnitrostátními orgány a na základě diskreční pravomoci, kterou jí přiznává článek 24 nařízení 4253/88, domnívala, že měla zrušit pomoc Společenství. Zdůrazňuje zvláště, že bylo uskutečněno pouze jedno ze sedmi opatření stanovených projektem, že toto opatření se omezilo pouze na vytvoření struktury, z níž měla vycházet ostatní opatření a že uvedená struktura nebyla schopna fungovat z důvodu jejího vstupu do likvidace v říjnu 1995, tedy

dokonce předtím, než uplynula lhůta stanovená k platbě, a v každém případě předtím, než mohla být operativní.

43 Konečně, v rámci sedmého žalobního důvodu se žalobkyně dovolává existence porušení zásady ochrany legitimního očekávání, jelikož napadené rozhodnutí ruší pomoc jako celek, aniž by bralo v úvahu důsledky takového opatření pro CIS, která – za dodržení ustanovení projednávaného případu a jsouc přesvědčena o správnosti svého jednání – uskutečnila v dobré víře, v rozsahu svých pravomocí a možností, veškeré činnosti nutné za účelem provedení globální dotace. V důsledku toho měla Komise vzít v úvahu výdaje, vynaložené v rámci provádění pomoci, správně potvrzené a hlášené, spíše než rozhodnout o zrušení pomoci bez náhrady těchto výdajů.

44 Podle Komise vyžaduje ochrana legitimního očekávání v právu Společenství tři podmínky: zaprvé orgány Společenství musí poskytnout přesné, bezpodmínečné a souhlasné záruky zúčastněné osobě, zadruhé tyto záruky musí vzbudit u jejich adresátů legitimní očekávání a zatřetí musí být tyto záruky v souladu s použitelnou právní úpravou (rozsudek Soudu ze dne 6. července 1999, Forvass v. Komise, T-203/97, Recueil FP, s. I-A-129 a II-705, body 70 a 71). V projednávaném případě nebyla splněna žádná z těchto tří podmínek. CIS tak vynaložila výdaje odpovídající pomoci na základě své vlastní iniciativy. Komise sice uznává, že proti této iniciativě CIS nic nenamítala, ale tvrdí, že ji ani nevynucovala, což tedy nemohlo u žalobkyně vzbudit žádné legitimní očekávání, že tyto výdaje budou nahrazeny. Kromě toho Komise poznamenává, že povolující rozhodnutí a dohoda mezi CIS a Komisí naznačovaly, že globální dotace byla poskytnuta na otevření a fungování informačního střediska ve stanovených lhůtách. Žádné ustanovení tedy neumožňovalo dojít k závěru, že výdaje vynaložené z titulu provádění projektu budou nahrazeny v případě neuskutečnění uvedeného projektu.

Závěry Soudu

45 Vylíčení skutkového stavu a argumentů předložených žalobkyní v rámci správního řízení, a znovu uvedených v jejích písemných podáních, lze shrnout následujícím způsobem:

— CIS se nedopustila žádné nesrovnalosti, ani neprovedla žádné změny v provádění pomoci, ale byla pouze obětí jednání Regione Siciliana;

— CIS uskutečnila opatření č. 1 a oznámila Komisi, že přijala několik závazků vztahujících se zejména k opatřením č. 3 a 5;

— Komise nevzala v úvahu záruky dané na schůzce dohlížecího výboru konané dne 15. prosince 1994, během něhož zástupce Komise uvedl, která opatření lze přijmout, aby byla splněna podmínka spojená se závazky, které měly být převzaty do 31. prosince 1994;

— Komise přehlédla skutečnost, že činnosti stanovené v rámci pomoci nemohly být uskutečněny v důsledku zamítnutí Komise prodloužit lhůtu umožňující přijetí právně závazných právních a finančních závazků;

— likvidace CIS byla pouze přímým důsledkem zamítnutí prodloužit tuto lhůtu, což nezbytně znamenalo nemožnost uskutečnit pomoc;

— Komise se rovněž odchýlila od zaujetí stanoviska přijatého v jejím dopisu ze dne 21. září 1995, ve kterém po CIS požadovala, aby za účelem stanovení poměrné účasti EFRR uvedla částku vynaložených výdajů.

46 Je třeba uvést, že chybějící či nedostatečné odůvodnění spadá pod porušení podstatných formálních náležitostí ve smyslu článku 230 ES a zakládá důvod veřejného pořádku, který musí být uplatněn soudcem Společenství i bez návrhu (rozsudky Soudního dvora ze dne 20. února 1997, Komise v. Daffix, C-166/95 P, Recueil, s. I-983, bod 24, a ze dne 2. dubna 1998, Komise v. Sytraval a Brink's France, C-367/95 P, Recueil, s. I-1719, bod 67; rozsudek Soudu ze dne 21. března 2001, Métropole télévision v. Komise, T-206/99, Recueil, s. II-1057, bod 43).

47 Je rovněž namístě připomenout, že z ustálené judikatury vyplývá, že z odůvodnění individuálního rozhodnutí, kterým je žalobce zkrácen na svém právu, musí být jasně a jednoznačně patrno uvažování orgánu, tvůrce aktu, tak, aby se zúčastněné osoby mohly seznámit s odůvodněními přijatého opatření a příslušný soud mohl vykonávat svůj přezkum (výše uvedený rozsudek Komise v. Sytraval a Brink's France, bod 63, a výše uvedený rozsudek Métropole télévision v. Komise, bod 44).

48 V projednávaném případu se přitom napadené rozhodnutí nevyjadřuje k výše uvedeným jednotlivým skutkovým okolnostem a argumentům, týkajícím se zejména otázky, zda takové skutečnosti mohly či nemohly odůvodňovat náhradu výdajů, které CIS vynaložila před zrušením pomoci, a to i přesto, že odpověď na tyto skutečnosti je podstatná pro to, aby Soud mohl přezkoumat opodstatněnost napadeného rozhodnutí.

49 V rámci části týkající se „průběhu projektu" se napadené rozhodnutí totiž omezuje na uvedení, že „příjemce vstoupil dne 20. října 1995 do likvidace" (šestý bod odůvodnění), že konečný stav výdajů, jakož i příslušná dokumentace byly předány

Komisi a že výdaje uvedené příjemcem pomoci dosáhly výše 711 584 000 ITL, z čehož 688 505 743 ITL bylo prohlášeno za přípustné na základě ověření provedeného orgány Regione Siciliana (sedmý bod odůvodnění).

50 V rámci části týkající se „reakce dotčeného členského státu" napadené rozhodnutí (desátý bod odůvodnění) upřesňuje následující:

„Dopisem ze dne 11. března 2002 [...] italské orgány předaly požadované doplňující informace, připravené likvidátorem [CIS]. Tyto informace potvrdily, že:

— oznámené výdaje dosáhly výše 711 584 000 ITL, a výdaje prohlášené za přípustné po ověření provedeném orgány Regione Siciliana dosáhly výše 688 505 743 ITL;

— činnosti týkající se globální dotace se týkaly výlučně opatření č. 1 ‚strukturace informačního střediska';

— právo na platbu bylo založeno na předpokladu, že nedostatek uskutečnění stanoveného cíle nevyplývá z činnosti (či nečinnosti) CIS, ale z pozdního uzavření dohody mezi Regione Siciliana a příjemcem pomoci, a v důsledku toho ze zpožděného spolufinancování Regione Siciliana."

51 V rámci části týkající se „posouzení Komise" napadené rozhodnutí pouze potvrzuje následující (dvanáctý bod odůvodnění):

„[...]

— cíl globální dotace spočívající v uskutečnění činností popsaných v článku 5 dohody [mezi CIS a Komisí] nebyl dosažen, jelikož ze sedmi opatření stanovených tímto článkem bylo uskutečněno pouze první z nich ‚strukturace informačního střediska CIS';

— argumenty, které předložila CIS, ani neodůvodňují vzetí v úvahu oznámených výdajů, týkajících se opatření ‚strukturace informačního střediska CIS'. Důvody předložené za účelem vyjasnění neúspěchu globální dotace, spojené se zpožděným spolufinancováním italskými orgány, neodůvodňují žádost o příspěvek Společenství, neboť dotace byla poskytnuta za účelem uskutečnění činností uvedených v dohodě [mezi CIS a Komisí]. Cílem poskytnutí globální dotace byla činnost informačního střediska. Toto středisko nikdy nefungovalo a vstoupilo do likvidace po uskutečnění jediného ze sedmi opatření stanovených dohodou [mezi CIS a Komisí]. [Ne-]dodržení dohody [mezi CIS a Komisí] tudíž odůvodňuje zrušení pomoci poskytnuté ve formě globální dotace a vrácení vyplacené zálohy."

52 Je namístě podotknout, že napadené rozhodnutí neevokuje události, které se odehrály mezi 2. zářím 1993, kdy byla podepsána dohoda mezi CIS a Komisí, a 20. říjnem 1995, kdy CIS vstoupila do likvidace.

53 Zaprvé, napadené rozhodnutí vůbec neodkazuje na první žádost o prodloužení lhůt, kterou CIS předložila Komisi dne 12. listopadu 1993 a na rozhodnutí Komise prodloužit lhůtu pro převzetí finančních závazků stanovenou v čl. 3 prvním pododstavci povolujícího rozhodnutí do 31. prosince 1994.

54 Zadruhé, odmítnutí Komise vyhovět druhé žádosti o prodloužení lhůt, o které požádal Regione Siciliana, jehož automatickým následkem bylo zabránění CIS uskutečnit pomoc, není v napadeném rozhodnutí zmíněno. Komise nenašla tyto dva dokumenty, jak mohla uvést Soudu v odpovědi na žádost o jejich předložení. Je třeba nicméně poukázat na to, že čl. 3 druhý pododstavec povolujícího rozhodnutí umožňoval Komisi prodloužit tyto lhůty, jestliže to předložené informace odůvodňovaly.

55 Zatřetí, napadené rozhodnutí se vůbec nezabývá dopisem Komise CIS ze dne 21. září 1995 i přesto, že tento dopis informuje CIS, že „[druhé] žádosti o prodloužení lhůt pro finanční závazky nemohlo být Komisí vyhověno z důvodu neexistence platných závazných rozhodnutí vůči podnikům, příjemcům". Je třeba poznamenat, že důvod uvedený tímto dopisem je v rozporu s postojem vyjádřeným úředníkem GŘ Komise pro regionální politiku a úředníků při schůzce výboru dohlížejícího na projekt, která se konala v Palermu dne 15. prosince 1994 za přítomnosti zástupců CIS a během které byla evokována otázka závazků, které mají být převzaty do 31. prosince 1994. Podle toho, co je řečeno ve vyjádření CIS k rozhodnutí zahájit řízení stanovené článkem 24 nařízení č. 4253/88, předaného dne 11. března 2002 Komisi, a které nebylo Komisí zpochybněno, úředník Komise při této schůzce uvedl: „[V] rámci konkrétního případu CIS se lze domnívat, že rozhodnutí, kterým správní rada CIS schválila projekty provedení všech opatření a globální závazek uskutečnit projekt tak, jak bylo stanoveno, spadá pod koncept ‚závazků, které mají být převzaty nejpozději do 31. prosince 1994'." S cílem vyhovět tomuto výkladu správní rada CIS

dne 20. prosince 1994 přijala několik rozhodnutí týkajících se provedení projektu, zejména pokud jde o opatření č. 3 (Nabídka pokročilé informační služby podnikům), pro něž byly určeny nezbytné databáze a lidské zdroje, a opatření č. 5 (Využití vnějších úřadů), pro něž byly přijaty realizační studie.

56 K tomuto bodu přitom napadené rozhodnutí prohlašuje, že uskutečněno bylo pouze opatření č. 1 (Strukturace informačního střediska), aniž by se vyjadřovalo k argumentům CIS ve výše uvedeném dopisu ze dne 11. března 2002, co se týče provedení opatření č. 3 a 5, a to dokonce předtím, než Komise podruhé zamítla lhůty prodloužit.

57 Začtvrté, napadené rozhodnutí rovněž nepřihlíží k obsahu dopisu Komise CIS ze dne 21. září 1995, v kterém žádala, aby jí CIS „co nejrychleji oznámila částku [svých] závazků za účelem určení částky [závazků Komise]". Z této žádosti lze důvodně usuzovat, že Komise tedy souhlasila s náhradou části výdajů, které CIS vynaložila za účelem provedení pomoci.

58 Kromě toho napadené rozhodnutí, které přesto zakládá zrušení pomoci a předmětné odmítnutí náhrady na neuskutečnění všech opatření zamýšlených článkem 5 dohody mezi CIS a Komisí, nebere v úvahu možnost poskytnutou článkem 14 této dohody, který stanoví, že v případě, že se zprostředkovatelský útvar dopustí hrubého neplnění povinností, může Komise zrušit závazky přijaté z titulu dohody „a přiznat [nicméně] zprostředkovatelskému útvaru splatné částky za přijaté závazky a činnosti uskutečněné za účelem provedení globální dotace až do data sdělení výpovědi". Jestliže mohly být přitom výdaje vynaložené na provedení globální dotace nahrazeny

v případě hrubého neplnění povinností, je obtížné pochopit, proč nemohly být tyto výdaje nahrazeny v případě neexistence takového neplnění povinností žalobkyní.

59 V důsledku toho z výše uvedeného vyplývá, že napadené rozhodnutí je dotčené vadami odůvodnění, takže Soud není schopen vykonat svůj přezkum. Soud zejména nemůže posoudit legalitu napadeného rozhodnutí s ohledem na zásady proporcionality a ochrany legitimního očekávaní.

60 V důsledku toho je namístě zrušit napadené rozhodnutí, neboť Komise porušila povinnost odůvodnění, kterou jí ukládá článek 253 ES. Napadené rozhodnutí totiž dostatečně neodůvodňuje otázku náhrady poměrné části EFRR, co se týče výdajů, které vynaložila CIS v rámci pomoci, v potvrzené výši 688 505 743 ITL.

K nákladům řízení

61 Podle čl. 87 odst. 2 jednacího řádu Soudu bude účastníku řízení, který byl ve sporu neúspěšný, uložena náhrada nákladů řízení, pokud účastník řízení, který byl ve sporu úspěšný, náhradu nákladů ve svém návrhu požadoval. Vzhledem k tomu, že Komise byla ve sporu neúspěšná a žalobkyně požadovala náhradu nákladů Komisí ve svém návrhu, je namístě uložit Komisi náhradu vlastních nákladů, jakož i nákladů řízení vynaložených žalobkyní.

Z těchto důvodů

SOUD (první senát)

rozhodl takto:

1) **Rozhodnutí Komise K(2002) 4155 ze dne 15. listopadu 2002 ohledně zrušení pomoci Evropského fondu pro regionální rozvoj, která byla poskytnuta rozhodnutím Komise K(93) 256/4 ze dne 16. února 1993, se zrušuje v rozsahu, v němž ruší pomoc vztahující se k výdajům vynaloženým Centro informativo per la collaborazione tra le imprese e la promozione degli investimenti in Sicilia SpA v potvrzené výši 688 505 743 italských lir.**

2) **Komise ponese vlastní náklady a náklady řízení vynaložené žalobkyní.**

Cooke García-Valdecasas Labucka

Takto vyhlášeno na veřejném zasedání v Lucemburku dne 22. června 2005.

Vedoucí soudní kanceláře

H. Jung

Předseda

J. D. Cooke